

КОДЕКС ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА

Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този кодекс определя правилата за професионална етика на членовете на Комисията за финансов надзор (Комисията) и на служителите в нейната администрация.

(2) Целта на етичните правила е да съдействат за по-доброто изпълнение на професионалните функции на Комисията и на служителите в нейната администрация и да осигурят надеждна защита на интересите на гражданите.

(3) Кодексът цели да повиши доверието и да издигне престижа на Комисията в изпълнение на нейната основна мисия – защита на интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица и осигуряване на стабилност, прозрачност и доверие във финансовите пазари.

Чл. 2. Дейността на Комисията и на служителите в нейната администрация се осъществява при спазване принципите на законност, безпристрастност, компетентност, отговорност, лоялност и колегиалност.

Чл. 3. (1) Членовете на Комисията при осъществяване на регулаторните си правомощия се ръководят от върховенството на закона, като приеманите от тях подзаконови актове са съобразени с действащото законодателство и законовите правомощия на комисията.

(2) Комисията и нейната администрация прилагат компетентно и последователно законовите разпоредби спрямо всички участници на финансовия пазар.

(3) При осъществяване на лицензионната си дейност комисията действа безпристрастно, като прилага единен подход и критерии спрямо всички заявители.

(4) При осъществяване на надзорната си дейност комисията и нейната администрация действат компетентно, като демонстрират професионални знания и умения и избягват действия, които биха могли да дискредитират авторитета на Комисията.

(5) Членовете на Комисията и служителите в нейната администрация при осъществяване на правомощията и изпълнение на задълженията си, поемат пълна лична и професионална отговорност за своите действия или бездействия.

(6) Членовете на Комисията и служителите в нейната администрация действат почтено и добросъвестно в изпълнение мисията на институцията.

Чл. 4. При изпълнение на правомощията си членовете на Комисията и служителите в администрацията не допускат прояви на дискриминационно отношение, основано на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние.

Глава втора. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ПОДНАДЗОРНИТЕ ЛИЦА

Чл. 5. (1) Членовете на Комисията и служителите в нейната администрация при осъществяване на правомощията и изпълнение на задълженията си, са обективни и независими, като не допускат да бъдат повлияни, както от техните лични интереси, така и от интересите на трети лица.

(2) Обективността налага решенията да не се влияят от предубеденост, предразсъдъци и влияние.

Чл. 6. (1) Членовете на Комисията и служителите от нейната администрация са длъжни да не разгласяват информацията, която се създава и получава във връзка с изпълнението на нейните функции и която представлява търговска, банкова или друга защитена от закона тайна или чието разгласяване ще увреди търговския интерес на поднадзорните лица.

(2) Придобитата във връзка с изпълнението на функциите информация не може да се използва за лична полза.

(3) Членовете на Комисията и служителите от нейната администрация са длъжни да пазят професионалната тайна, включително след освобождаването им от длъжност, съответно след прекратяването на трудовите им правоотношения.

(4) Информация, отнасяща се до лични данни на физически лица, получена във връзка с осъществяването на финансов надзор, може да се разкрива само с тяхно изрично писмено съгласие или по разпореждане на съда при наличие на данни за извършено престъпление.

(5) Членовете на Комисията и служителите от нейната администрация не правят изявления, които съдържат съществено погрешна, подвеждаща, неразумно дадена информация.

(6) Членовете на Комисията и служителите от нейната администрация не трябва да прикриват или да пропускат да разкрият информация, станала им известна при или по повод осъществяване на надзорната дейност.

Глава трета. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 7. (1) Членовете на Комисията нямат право при изпълнение на правомощията си да участват в подготовката, обсъждането, приемането, издаването или постановяването на актове в частен интерес. Частен интерес е всеки интерес, който води до облага от материален или нематериален характер за члена или за свързани с него лица, включително всяко поето задължение.

(2) Членовете на Комисията нямат право да използват служебното си положение, за да оказват влияние в частен интерес върху останалите членове или служители от администрацията на Комисията при подготовката, приемането, издаването или постановяването на актове или при изпълнението на надзорни или контролни функции.

Чл. 8. Членовете на Комисията нямат право да издават разрешения (лицензии) или одобрения или да осъществява надзор в интерес на търговски дружества или кооперации, в които член или свързани с него лица са членове на орган на управление или контрол, управители, съдружници или притежават дялове или акции.

Чл. 9. (1) Членовете на Комисията и служителите в нейната администрация нямат право да използват или да разрешават използването в частен интерес на информация, получена при изпълнението на правомощията или задълженията им по служба, докато заема длъжността и една година след напускането.

(2) Членовете на Комисията и служителите в нейната администрация нямат право да извършват консултантска дейност по отношение на лица, които са заинтересовани от актовете на Комисията, издавани при осъществяване на правомощията или задълженията му по служба.

Чл. 10. (1) Член на Комисията е длъжен сам да се отстрани от изпълнение на правомощията си, когато по конкретен повод е налице частен интерес.

(2) Когато Комисията обсъжда и решава въпрос, по който неин член е декларирал частен интерес, последният не участва в обсъждането и гласуването.

Чл. 11. (1) Служителите от администрацията на Комисията са длъжни да информират прекия си ръководител и зам.-председателя, ръководещ съответното управление и/или председателя, когато по конкретен повод е налице частен интерес, като поискат отстраняване от изпълнение на задълженията си по служба.

(2) Служителите от администрацията на Комисията трябва незабавно да уведомят председателя, съответно заместник-председателя, който ръководи съответното управление, когато от тях се изисква да разгледат или да участват в разглеждането на въпрос, по отношение на който имат интерес, пораждащ основателни съмнения в тяхната безпристрастност, и това ще доведе до конфликт с надлежното изпълнение на задълженията им.

(3) Служителите трябва да уведомят прекия си ръководител и зам.-председателя, ръководещ съответното управление и/или председателя и в случай, когато при наличие на частен интерес от тях се изисква да извършат или да участват в извършването на проверка.

(4) Когато служителят се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това със своя ръководител.

Глава четвърта. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 12. (1) Членовете на Комисията и служителите в нейната администрация при осъществяване на правомощията си прилагат ефективно знанията и уменията, съответстващи на притежаваното от тях образование, квалификация и опит.

(2) Служителите от администрацията подпомагат Комисията с висок професионализъм, безпристрастност и активност при изпълнението на взетите решения и осъществяването на нейните правомощия.

(3) При изпълнение на служебните си задължения служителят следва поведение, което създава увереност у членовете на Комисията, че могат да му се доверяват и да разчитат на него.

(4) Когато прави предложения служителят предоставя цялата станала му известна информация, отнасяща се до вземането на конкретното решение.

(5) Членовете на Комисията и служителите на нейната администрация се стремят да повишават непрекъснато своята професионална квалификация.

Чл. 13. (1) Служителят спазва служебната йерархия и стриктно изпълнява решенията и нарежданията на членовете на Комисията и на ръководителите в администрацията на Комисията.

(2) Служителят не трябва да изпълнява неправомерна заповед или разпореждане, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно за него правонарушение, като уведоми за това ръководителя издал заповедта или разпореждането.

(3) Служителят следва да поиска писмено потвърждаване на служебния акт, когато в отправената до него устна заповед или разпореждане се съдържа очевидно за него правонарушение, като уведоми за това ръководителя издал заповедта или разпореждането.

(4) Служителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права и накърнява неговото достойнство, правата и достойнството на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай той трябва незабавно да уведоми ръководителя, от когото е получил нареждането.

Чл. 14. Служителят поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата.

Чл. 15. (1) Служителят не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

(2) Служителят не може да приема подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните му задължения.

Чл. 16. Член на комисията или служител в нейната администрация, който разполага с информация, че друг член или служител е извършил нарушение на правилата за професионална етика, което нарушение поражда основателни съмнения в почтеността, надеждността или други професионални качества на член или служител трябва да информира председателя, респективно ръководителя на инспектората.

Чл. 17. Служителите от администрацията на Комисията не трябва да правят изявления от името на Комисията, без да са изрично упълномощени за това.

Чл. 18. Служителите от администрацията на Комисията използват оптимално всички ресурси и се стремят да предоставят качествено административно обслужване на юридическите и физическите лица.

Глава пета. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 19. (1) Членовете на Комисията проявяват уважение, откритост и честност в отношенията помежду си, не допускат изразяването на твърдения, уронващи доброто име и достойнството на личността.

(2) Членовете на Комисията създават условия за проявяване на инициатива у служителите, отнасят се с уважение към чуждото мнение, насърчават работата в екип.

Чл. 20. (1) Служителите от администрацията на Комисията проявяват уважение и коректност в отношенията с колегите си, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Служителят уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.

Чл. 21. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения си или пряк ръководител.

Чл. 22. Служителите в администрацията на комисията, притежаващи опит, подкрепят и напътстват новоназначените служители за придобиване на необходимите професионални знания и умения, навици и умения, и стил на работа.

Глава шеста. ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 23. (1) Членовете на Комисията и служителите от нейната администрация са длъжни при осъществяване на правомощията и изпълнение на задълженията си, и извън тях чрез своето поведение да пазят доброто име и престиж на Комисията и да не допускат да бъде накърнено общественото доверие в нея.

(2) Служителят не допуска на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) Служителят се стреми да избягва в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им цели да ги преустанови, като запази спокойствие и контролира поведението си.

(4) Служителят не участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на институцията.

(5) Служителят спазва благоприличие и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното му положение и на институцията, която представлява.

Чл. 24. Със своето лично поведение и чувство за отговорност членовете на комисията и служителите на ръководна длъжност трябва да дават пример на останалите служители.

Чл. 25. Членовете на Комисията и служителите от нейната администрация не могат да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с техните задължения и отговорности, както и да получават доходи от такива дейности.

Чл. 26. Членовете на Комисията и служителите от нейната администрация придобиват и управляват имуществото си по начин, който да не създава съмнение за злоупотреба със служебното им положение. Те следва да управляват личните си интереси по такъв начин, че да запазят доверието на обществото в тяхната лична почтеност, както и в почтеността на институцията.

Чл. 27. При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс членът на комисията или служителят следва да се оттегли от служба.

Заклучителна разпоредба

§ 1. В едномесечен срок от приемането на Кодекса за професионална етика преките ръководители запознават служителите с разпоредбите му, като всеки служител удостоверява чрез подпис, че се е запознал с неговото съдържание.

§ 2. Прекият ръководител е длъжен да запознае всеки новопостъпил служител с разпоредбите на този кодекс при встъпването в длъжност.

§ 3. Кодексът е приет с решение на Комисията за финансов надзор - Протокол № 30 от 10 юни 2011 г. на основание чл. 23 от Закона за Комисията за финансов надзор.